

Зве-
рагчы
і Павя-
лічыць

Увага!

4 лістапада.
14-00. Менск.
Кастрычніцкая плошча.
Сацыяльны марш!

АДНОЙЧЫ ВЫЙСЦІ...

Прэса ў захапленні. Якая рахманая ўлада! Гэта ж сенсацыйная нечаканасць – прайшло масавае шэсце, а нікога не збілі і нават не кінулі за краты. Цывілізаваная ўлада. Яшчэ крыху – і наладзіць дыялог і стасункі з Бруселем. І навошта нам “Еўрапейскі марш”? Але я там быў і ніякай нагоды для ўслаўлення ўлады пакуль не адзначыў. Хутчэй наадварот. Зусім наадварот.

Гэта хто сказаў, што яны паводзілі сябе прыстойна? Бацьце, нікога не білі. Гэта ж да чаго трэба давесці людзей, каб нейкая перадышка стомленай ад штодзённага гвалту пачвары выклікала такі выбух непрыхаванай радасці. А перакрытыя на ўсіх напрамках дарогі, дзе нахабна затрымлівалі тых, хто з іншых мясцін Беларусі ехаў на марш? Гэта што, ужо норма жыцця і ўзор прыстойных паводзін?

Нікога не кінулі за краты? А дзікунскія арышты і затрымання напярэдадні? Усіх, хто калі-небудзь вызначыўся як арганізатар вулічных акцый. І гэта мярзотнае вынаходніцтва карнікаў ад юрыспрудэнцыі: на нары за тое, што ляўся матам. Прыстойным, інтэлігентным людзям – дзесяць, пятнаццаць сутак у бамжатніку. Які сорам!

Чаго яны так баяліся? Чаго так звярэлі? Хапалі людзей на аўтастанцыях, на вуліцах, у дварах каля ўласнага дома. Праводзілі ператрусы. Улезлі нават у вакно кватэры. Толькі б схопіць, толькі б выканаць волю таго, хто паслаў. Якія там санкцыі пракурора, якія законы! Бязмежжа...

Заяўку на шэсце і мітынг падалі загаддзя. Вызначылі самы зручны для горада час: нядзеля, чатырнаццаць гадзін. Колькі тых машын на праспекце гэткай парой. Цудоўна могуць шэсце тое абмінуць па паралельных вуліцах або крыху пачакаць, пакуль яно абміне. Дык чаму ж не пагадзіцца з абраным маршрутам?

Але як можна!.. Вядома, хто там ідзе. Было ж сказана аднойчы і назаўсёды: для іх – сабачая пляцоўка на Бангалоры. Крок улева, крок управа... Не забыліся, што?

...Ідзе шматтысячная калона па ходніках плошчы Перамогі. Даішнікі на патрульных машынах уключаюць апаратуру на поўную моц. “У падземны пераход! Усім – у падземны пераход!” Гэта нам толькі вузькую вуліцу Захаравы трэба перайсці. На якой у той момант адна ці дзве машыны.

Процьма людзей. Вялізныя сцягі. Расцяжкі. Транспаранты. Канца калоны і блізка не відаць. Як жа ўсё гэта праціснуць праз тунель, у якім і дзесяць чалавек могуць не разыйсціся? Няхай сабе нейкі начальнік аддаў дурны загад. Але ж у гэтых адмыслоўцаў дарожнага руху няўжо няма сваіх мазгоў? Або адной Нямігі мала?

Усё яны цудоўна разумеюць. Але правакацыі будуць ствараць на кожным кроку. Як можа шматтысячная калона ісці па ходніках, абмінаючы дрэвы, кантэйнеры, крытыя аўтобусныя прыпынкі, афішныя тумбы? Людзей, якія рухаюцца насустрач. Ва ўсім свеце дэманстранты ходзяць па самой вуліцы. І вунь ужо моладзь сыходзіць на пусты праспект.

Заканчэнне на стар. 2.

У НУМАРЫ:

2
КАЎБАСА ШІ ЕЎРОПА?
Меркаванні аналітыкаў

4
ЧАГО ЧАКАЛІ АБІТУРЫЕНТЫ
І што атрымалі?

7
СУЧАСНЫ ФІЛФАК
Архаіка, ці мадэрн?

8
ПЕРШАЯ БЕЛАРУСКАЯ ПАРТЫЯ
Да 105-годдзя БСГ

СМЫЧКА КОЛБАСЫ І ЕВРОПЫ

Пять тысяч на «Европейском марше» — много или мало? С учетом превентивной «зачистки» и боязни многих сочувствующих попасть под раздачу — показатель не провальный. Но и не прорывной.

Не торопитесь привычно бросать камень в огород оппозиционных лидеров — исчерпали себя и все такое... Можно организовать и получше, конечно (правда, что-то не видно охотников показать мастер-класс). Но в принципе — выше пояса не прыгнешь. Народ не то чтобы совсем уж равнодушен к европейской идее, однако колбасная — в широком смысле — проблематика волнует его гораздо больше.

Потому, кстати, аналитики отнюдь не уверены, что власть проявит такую же лояльность к намеченному на 4 ноября «Социальному маршу». Да, совсем забыл отметить: в минувшее воскресенье она, власть,

поразила всех своим желанием немного понравиться Европе. Оппозицию впервые после марта 2006 года пустили на Октябрьскую площадь, и был даже момент легкого шока: а где же спецназ?

Конечно, Европа (с учетом странной эпидемии сквернословия демократических активистов накануне акции), вряд ли наивно поверит, что «этот режим» стал белым и пушистым. Но месседж Брюсселю официальный Минск все же послал.

Времена антизападной риторики проходят. Хорошо было дразнить быка, пока за спиной чувствовалась Россия с ее ядерными цацками. Теперь уже к переговорам с «Газпромом» наши державные мужи готовятся по всем правилам военной кампании. Вот и на пресс-конференции для российских журналистов прозвучали пристрелочные залпы. А на два фронта особо не повоеешь.

Плюс точит опасение, что и в белорусском котле вот-вот забулькает недовольство. Свежий опрос,

проведенный у нас зарегистрированным в Вильнюсе НИСЭПИ, показал: так называемый твердый электорат стал подтаивать, как полярная шапка. За неполный год доля сторонников власти уменьшилась с 47,8% до 42%. Рейтинг Александра Лукашенко сполз до 44,9% (для сравнения: в апреле 2006 года было 60,3%).

Причины, по мнению аналитиков, незатейливы. С ростом цен на энергоносители «белорусскую модель» заколбасило. Ползучий рост цен явно не укладывается в прокрустово ложе официальных цифр (и независимые экономисты это доказывают на пальцах). Покушение на льготы задело и материально, и психологически: как, и это — родное «государство для народа»?

По выражению политолога Кирилла Коктыша, первый белорусский президент «утратил качества демиурга». Иначе говоря, база для чудес исчерпана. Сливки (с постсоветского индустриального потенциала, льгот «братской интеграции» и т.п.) уже сняты. Кстати, прислушайтесь: официальный руководитель и сам уже не первый день говорит об этом на совещаниях в присутствии ему выразительной манере. Мол, всё, мужики (во второму полу это тоже, в принципе, относится) — «дурница» закончилась!

Что дальше? А дальше — мучительное осознание и властью, и обывателем того, что особый белорусский путь — миф. Никуда не деться от ВТО, мирового рынка и прочая, и прочая. Нормальная же экономика, которой не рулят вручную на селекторах, потребует и адекватных правил политической игры. Понемногу придется ослаблять гайки. (Только вот не надо про Китай: там тоже идут подспудные процессы, и большая ломка этой отнюдь не монолитной страны еще впереди!)

Нет худа без добра. Парадоксально, однако «жирные коты» из «Газпрома» тоже невольно подталкивают белорусов к осмыслению связи между колбасой и Европой. Ведь и впрямь «дурница» кончилась! Нужно выстраивать нормальную страну — с цивилизованной экономикой и достойным уровнем гражданских свобод. Европейскую страну.

Александр КЛАСКОВСКИЙ

АДНОЙЧЫ ВЫЙСЦІ...

Заканчэнне. Пачатак на стар. 1.

Дачакаліся! Цяпер на ўвесь свет можна крычаць: мы гэтай апазіцыі дазволілі, а яна куды пайшла? Ну як жа з імі размаўляць без дубінак і спецназа!

Прынцыпы — важнейшыя за ўсё. І апошні даішнік добра ведае, што ў калоне той — чужыя. Не свае! А таму лепш памерці, чым перакрыць на момант вуліцу Захарава.

Кажуць, там нейкі вернападданы кіроўца аўтобуса, убачыўшы бел-чырвона-белыя сцягі, высадзіў нават сваіх пасажыраў: «Не паеду далей — нацыяналісты мяшаюць!»

Які гартуецца электарат!

Просты і непахісны. Ужо засвоіў лексікон, якім прамаўляе ягоны тэлевізар.

І мне аднойчы давялося ехаць у аўтобусе, кіроўца якога «мяшалі». На скрыжаванні вуліц Янкі Купалы і Максіма Багдановіча суцэльную плынь машын спыніў даішнік. У той дзень была страшэнная спякота. Аўтобус перапоўнены. Машын усё болей. Навокал смог

выхлапных газаў. Людзі задыхаюцца, але маўчаць зацята. І толькі малое дзіця крычыць на руках у маці. Жанчына тая просіць яе выпусціць, але кіроўца не адпускаецца. Як яна тут выйдзе?!

Нарэшце на пустым скрыжаванні з'явілася тое, чаго мы так доўга чакалі. У народзе завецца яно дыскацкай. Картэж. Велічны і манументальны. Кіраваўся ён у тутэйшы Крэмль.

Маўчаў натоўп машын, затрыманых на доўга. І наш кіроўца не абурўся тым, што яму «мяшалі». Хапаючы смярджучае паветра, маўчаў у аўтобусе народ. Крычала ва ўвесь голас адно толькі дзіця.

Я не хачу ў той натоўп.

І таму іду з гэтымі людзьмі. З выклятымі ўладай і яе электаратам нацыяналістамі. І няхай захапляецца прэса неверагоднай памяркоўнасцю ўлады. Няхай свае і чужыя крычаць, што на гэтым маршы было ўсё не так. Што інфармацыя — дрэнь. Народу мала. Што моладзь не слухаецца старэйшых, ідзе куды хоча. І увогуле, што не варта нікуды ісці.

Колькі нас там было? Дзесяць тысячаў? Пяць? Або

паўтары тысячы, як настойліва цвердзяць тыя? Мне гэта зусім не цікава. Я добра ведаю, што калі мы куды-небудзь дойдзем, то толькі з гэтымі людзьмі, толькі еўрапейскім шляхам.

І гэта хлусня, што на хаду гісторыі ўплывае пераважна воля мільянаў. З сітуацыі безнадзейнай, з балота, з тупіка краіну можа вывесці нават жменька людзей. Якія, абудзіўшыся аднойчы, зразумеюць, кожны паасобку, што трэба ісці. Гэтым шляхам. Што не ісці нельга. Бо потым будзе позна.

Дык можа, стаміўшыся ад паўсядзённага зыку народных мас, прыслушаемся нарэшце і да іх. Да тых, хто хоча бачыць Беларусь еўрапейскай, вольнай, незалежнай.

Інакш рана ці позна ператворыцца ўся краіна ў той аўтобус, у якім задыхаліся людзі, чакаючы, пакуль іх раздарожжа пакіне адзін чалавек з усёй яго дыскацкай. Кіроўца у аўтобусе тым не рабіў аніякіх заяў. Там маўчалі ўсе.

І крычала ўголос толькі адно дзіця.

Яно было яшчэ надта малое. І не ведала, што ў гэтай краіне трэба маўчаць.

Уладзімір ХАЛІП

БЫЦЬ ГРАМАДЗЯНІНАМ!

ГРАЖДАНСТВЕННОСТЬ У МОЛОДЕЖИ ФОРМИРУЕТСЯ ПОВЕРХНОСТНО

Недавно отметили юбилей самые известные молодежные организации: 10 лет исполнилось оппозиционному «Молодому фронту» и 5 — президентскому БРСМ. Можно даже сказать, что обе стали уже брендами в обществе. Причем полярными. Но общее у двух организаций — то, что они крайне политизированы.

При этом БРСМ пытается позиционироваться как структура, объединяющая молодежь для гражданского воспитания. Однако патронат государства над этой организацией имеет очевидные идеологические и политические цели. В результате она, по сути, вмонтирована в систему власти. БРСМ, считающий себя духовным правопреемником комсомола советских времен, также не допускает в своих рамках альтернативы и автономности действий.

В свою очередь, «Молодой фронт» открыто противостоит нынешней власти. Организация тщетно пытается зарегистрироваться, ее члены постоянно являются объектами давления со стороны власти. То есть организация испытывает те же проблемы, что и политическая оппозиция, являясь, по большому счету, ее составной частью.

Накануне юбилея БРСМ озвучил свои планы работы с молодежью. Цели лишний раз иллюстрируют правительственный статус организации.

Например, один из проектов будет направлен на более активное участие молодежи в работе органов местной власти. Как заявил первый секретарь Минского городского комитета БРСМ Вадим Гигин, «и местную власть надо приблизить к молодежи и молодежь — к местной власти, чтобы чиновник имел положительный имидж в глазах у молодого человека». Гигин также подчеркнул, что цель ее лидерских программ шире, чем просто выработка лидерских качеств. Лидер, по его словам, должен «понимать те задачи, которые стоят перед республикой в целом, перед городом, и быть пропагандистом среди своих сверстников и коллег». Как видим, функция пропаганды среди молодежи — ключевая в деятельности БРСМ.

Показательно интервью того же Гигина газете «Знамя юности». Воспитание патриотизма — вроде бы положительное направление деятельности БРСМ, по идее способствующее становлению нации. Однако вот что сказал функционер, отвечая на вопрос о симпатичных ему исторических деятелях. Октавиан Август, де Голль, Петр Первый... Из белорусов не назвал никого. Зато заявил: «Может, несколько нестандартный выбор, но мне всегда imponировал виленский генерал-губернатор Михаил Николаевич Муравьев, который больше известен тем, что подавил восстание 1863 года. Но я хорошо изучил его биографию. Это удивительный человек, администратор, управленец, который может служить примером для любого государственного деятеля».

В Беларуси его называли и называют Муравьев-вешатель. Известен этот деятель и фразой «Что не доделал русский штык — доделает русская школа». Своеобразный, как видим, кумир у того, кто отвечает за воспитание патриотизма у молодых минчан!

Подводя итоги пяти лет существования БРСМ, его лидер Леонид Ковалев привел такую статистику: на данный момент в организации состоят 430 тысяч человек, что составляет 16% молодежи страны:

«Такое количество людей невозможно привлечь ни административным ресурсом, за что нас ругали, ни другими способами, если человек сам не хочет». Действительно, в прессе не раз появлялась информация о «добровольно-принудительном» характере пополнения рядов БРСМ. Наконец, многие становятся членами этой организации из-за льгот.

Между тем оппозиция заявляет, что молодежь — это в основном ее электорат. Лидер движения «За свободу» Александр Милинкевич заявил, что «власть проиграла молодежи. Она не знает, как с ней разговаривать, поэтому уничтожает активную молодежь, но не уничтожит. За молодежью правда, она сильна духом и еще разбудит других к борьбе».

Однако в самой политической оппозиции за последние годы появилось совсем не много новых лиц. Подавляющее большинство молодых белорусов, в том числе весьма образованных и продвинутых, предпочитают обывательский статус. С точки зрения индивидуума это нормально, но создает проблемы для будущего государства и нации, поскольку не воспитываются граждане.

В этом плане идеологическая работа властей как таковая логична, вот только по-прежнему она кондова по форме, неполноценна в своей функции формирования нации и чересчур ангажирована в политическом плане. Молодежь вполне можно воспитывать не с точечно-выборочной выгодой для властей, а более цельно. Полулегальная же оппозиция практически не имеет возможности формировать у молодежи какие-то идеалы. Если до масс что-то и доходит, то в трафаретно-лозунговой форме и нерегулярно. Поэтому остается только догадываться, как бы резонировала оппозиционная альтернатива в обществе при более-менее демократических условиях.

Вот и получается, что гражданственность у молодых поколений белорусов формируется поверхностно, хотя процесс в любом случае идет.

NAVINY.BY

АДНЫМ РАДКОМ

ВЯРТАННЕ ШЭДЭЎРА

Знакаміты воўчыніскі касцёл будзе адноўлены Шэдэўр архітэктуры позняга барока — касцёл Святой Сёмухі — быў пабудаваны ў вёсцы Воўчыне (Камянецкі раён) у 1733г. Унікальны храм, як вядома, асацыюецца з імем апошняга караля Рэчы паспалітай і Вялікага князя літоўскага Станіслава Аўгуста Паня-тоўскага, які нарадзіўся ў Воўчыне. У касцёле будучага караля хрысцілі, а ў 1938г. з Ленінграда сюды прывезлі і пахавалі ў касцёльнай крыпце яго рэшткі.

Пасля 2-й Сусветнай вайны храм зачынілі, зрабіўшы ў ім... склад для ўгнаення. Касцёл стаў паступова руйнавацца. З разрабаванай крыпты зніклі кара-леўскія рэшткі. І вось — добрая навіна, якую паведа-міла супрацоўнік Камянецкага райвыканкама Ірына Рэзнічук: прынята рашэнне перадаць храм Пінскай епархіі Рымска-каталіцкай царквы. Усе дакументы ўжо падпісаны. Каталікі пла-нуюць рэканструкцыю храма і мятаць намер зрабіць касцёл дзейным.

НОВАЯ ЗАТРЫМАННІ

Увечары 10 кастрычніка ў цэнтры Берасця падчас завязвання блакитных стужачак былі затрыманыя актывісты Інга Абрамава і Юрка Бакур.

Адрасу з месца затрымання без тлумачэння падстаў яны былі адвезены ў ізалятар часовага ўтрымання, дзе і прасядзелі цэлую ноч.

На наступны дзень над маладымі актывістамі адбыўся суд па артыкуле за дробнае хуліганства. Міліцыянты не ведалі, як прыцягнуць да адказнасці за павязаную на трубе блакітную стужачку, таму вырашылі дзейнічаць стандартна: актывістам прад'явілі, можна сказаць, класічнае абвінавачванне: ужыванне ненарматыўнай лексікі і лаянка на міліцыянтаў.

У выніку Юрка Бакур прысуджаны да 10 сутак адміністрацыйнага арышту, Інга Абрамава атрымала 5 сутак. Варта адзначыць, што ўпершыню за апошнія 6 гадоў (з лета 2001 года) да арышту за сваю грамадскую дзейнасць была прысуджаная дзяўчына. Дагэтуль «суткі» атрымлівалі толькі мужчыны.

СТАРЫЯ ЛІХТАРЫ

Своеасаблівы музей пад адкрытым небам вырашылі стварыць ў камунальным прадпрыемстве «Брэстгасвятло». Экспанатамі сталі старыя ліхтары, якія асвятлялі ў розныя часы вуліцы Берасця.

Ужо некалькі год прадпрыемства «Брэстгасвятло» выконвае рэспубліканскую праграму па энэргазберажэнні, надзвычай актуальную сёння для Беларусі. Вулічнае асвятленне хуткімі тэмпамі змяняецца на новае, сучаснае і таму эканамічнае. І, натуральна, паўстала пытанне: а што рабіць з ліхтарамі, якія ўжо адпрацавалі сваё? Канешне, асноўная іх частка выправіцца ва ўціль, бо як-ніяк месціць каляровыя металы. Але некаторыя з іх выправіліся на ганаровую пенсію. Каля галоўнага прадпрыемства «Брэстгасвятла» з'явіўся музей пад адкрытым небам, які пакуль умоўна называлі «Паркам старых ліхтароў». Экспазіцыя пакуль складаецца з дзясці экпанатаў, але далей - болей.

Dzedzich WEEK-NEWS

ЧАГО ЖАДАЛІ

І ШТО АТРЫМАЛІ?

Вось і сталася. Сотні юнакоў і дзяўчат, якія яшчэ ўчора былі звычайнымі школьнікамі, сёння ператварыліся ў сапраўдных студэнтаў і, па сутнасці, сталі нашай заўтрашняй будучыняй, асновай інтэлектуальнага багацця нашай бацькаўшчыны.

Для кагосці навучанне ў ВНУ стане сапраўды новым, надзвычай цікавым і вельмі багатым на шматлікія і разнастайныя прыгоды этапам у жыцці. Для іншых – гэта шараговае выпрабаванне сябе, сваіх здольнасцяў і магчымасцяў, ці кішэні бацькоў. Ну, а для трэціх – гэта проста звычайны, пяцігадовы, надаедлівы і вельмі сумны шлях да запаветнай паперкі, – дыплама, невяліччай надзеі ўладкавацца як мага лепей ў гэтым жыцці. Але тым не менш усе яны, калі яшчэ былі ў стане абітурыентаў і здавалі ўступныя іспыты ўжо ўяўлялі сябе студэнтамі. Пра штосьці марылі, на нешта спадзяваліся, а можа і чакалі чаго-небудзь.

Цікава, а як зараз, калі з пачатку навучальнага году прайшло ўжо два месяцы, адчувае сябе наша будучыня. Ці супалі іх спадзяванні і мары з рэальнымі умовамі навучання ў абедзвюх берасцейскіх ВНУ?

Менавіта з гэтай нагоды сябры “Дзедзіча”, які даволі шчыльна працуюць са студэнцкай моладдзю, правялі апытанне сярод студэнтаў-першаккурснікаў як БрДУ, так і БДТУ, каб высветліць першыя ўражанні пра студэнцкае асяроддзе.

ЧАГО ВЫ ЧАКАЕЦЕ?

Самы распаўсюджаны адказ на гэтае пытанне выглядае наступным чынам: “Чакаем чагосьці вельмі сур’ёзнага і адказнага, бо ў ВНУ, ў адрозненне ад школы, за намі ніхто “бегаць” не будзе”.

І гэта вельмі добры адказ. Большасць апытаных, якія далі прыблізна такія адказы, даволі сур’ёзна ставяцца да свайго будучага навучання, а гэта, у сваю чаргу, можа казаць толькі пра адно – у нас ёсць будучыня і надзея на лепшае жыццё ў асобе нашай моладзі.

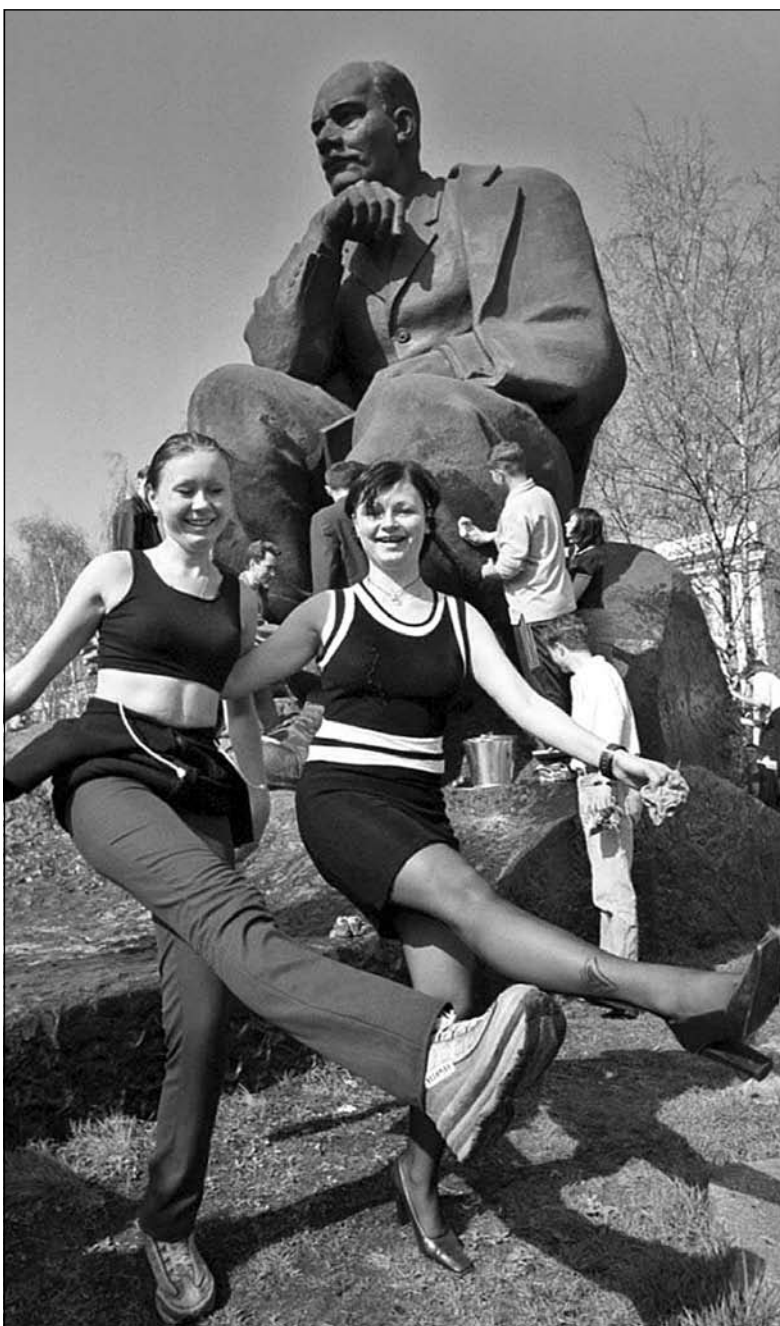
Але былі і іншыя адказы, даволі красамоўныя, але ж і даволі банальныя: “Чакаю шмат новага, улётнага і безшабашнага!”, “Спадзяюся атрымаць вышэйшую

адукацыю, каб было”, “Жадаю адчуць, што такое студэнцкае жыццё”. Зразумела, што пэўная частка будучых студэнтаў ўвогуле нічога не чакала і ні на што не спадзявалася. Успомніце пра што думалі вы?

ЦІ СПРАЎДЗІЛІСЯ СПАДЗЯВАННІ?

Час ішоў, і многія абітурыенты ператварыліся ў студэнтаў. З гэтай нагоды нам стала цікава даведацца, ці адпавядаюць першыя ўражанні тым чаканням

і спадзяванням, якія панавалі ў іх галовах падчас здачы іспытаў. Шмат у каго спадзевы на складанасць студэнцкага жыцця ў праўнінні са школьным не спраўдзіліся. Такія меркаванні пануюць зольшга ў першаккурснікаў гуманітарных факультэтаў.

Студэнткі танчаць на фоне помніка Я. Купалы, Менск.

Студэнты тэхнічных спецыяльнасцяў наадварот лічаць, што навучанне ў ВНУ адрозніваецца ад школьнага большай складанасцю. Але ж першапачатковая думка – “тут за імі ніхто бегаць не будзе”, – спраўджаецца. Сапраўды, зусім нічога не рабіць не атрымаецца. Амаль усе апытаныя першаккурснікі пагадзіліся з галоўнай складанасцю – катастрофічным недахопам часу і няўменнем яго планаваць. Але ж гонар лічыць сябе студэнтам акрыляе.

КАЗКІ ЖЫЦЦЯ

За адносна кароткі час навучання з’яўляюцца і новыя праблемы. Гэта праблемы псіхалагічнага характару: адносна адасобленнасць студэнтаў і выкладчыкаў на занятках, у параўнанні з ледзь не сямейнымі адносінамі настаўнікаў і вучняў у школе. Цяжка ўспрымаецца і загружанасць заняткамі, але да гэтага трэба проста прызвычаіцца. Многія студэнты, асабліва інашагороднія, адчулі новае пачуццё самастойнасці і даўгачаканай даросласці.

АДПАЧЫВАЦЬ: ДЗЕ, КАЛІ І ЯК?

Як вядома, студэнтаў неўсур’ёз, але трапна залічваюць да асобнай нацыі за іх незвычайны, падчас нават экстрэмальны і шалёны лад жыцця, за іх уменне адпачываць ва ўмовах, мякка кажучы, непрыдатных з пункту гледжання звычайнага чалавека. Таму мы не маглі абыйсці пытанне студэнцкага адпачынку і вырашылі пачуць меркаванні абітуры па гэтым пытанні. І тут пачаўся палёт маладой, неадаптаванай фантазіі. Вось якія атрымаліся адказы: “Адпачываць, канешне, а што яшчэ пяць гадоў рабіць”, “Спачатку абыйду ўсе клубы Берасця, а потым можа і павучуся”, “Гэта мая маладосць, а таму трэба як мага больш экстрэму ў адпачынку”, “Ну не ўвесь жа час сохнуць над падручнікамі. Як кажучы – ад сесі да сесі жывуць студэнты весела”, “Можна ў казіно схадзіць, галоўнае каб потым адтуль выйсці”, “Адпачываць трэба па поўнай праграме, галоўнае, каб навучанне не перашкаджала адпачынку і галава з раницы не балела”, “Начныя клубы, бары, дыскатэкі – там павінен жыць студэнт”. Вось так. Але адзначым, сярод апытаных большасць складалі дзяўчаты. Пра захаванне лепшых традыцый студэнцкага адпачынку нам не прыйдзеца думаць, а вось як жа быць з навучаннем. Добры студэнт можа нармальна сумяшчаць гэтыя рэчы, галоўнае – без фанатызму.

Што цікава, большасць абітурыентаў у сваіх адказах абапіралася на чуткі і расповеды сваіх сваякоў і сяброў, якія ўжо адчулі смак студэнцкага жыцця.

Нездарма сярод студэнтаў прыжылося спрадвечнае меркаванне: “Хто не ўмее адпачываць – той не студэнт!” Прыжылося б яшчэ ўменне паспяхова спалучаць навучанне і адпачынак. Але на гэта патрэбны час. Тым не менш, шмат каго са студэнтаў расчароўвае недахоп весялосці і нуднасць працэсу навучання. Але ж гэты пункт праграмы цалкам залежыць ад цябе і тваёй кампаніі.

Інтэрнаты і агулам матэрыяльная база ўніверсітэтаў Берасця ўсімі студэнтамі-першаккурснікамі былі ахарактарызаваныя адным словам: жах, але і да гэтага можна прызвычаіцца.

Наагул, не ўсё так дрэнна, бо на пытанне: “Як вам навучацца ва ўніверсітэце?”, большасць студэнтаў па ранейшаму адказвае – “Прышпільна”.

ТУПИКОВАЯ ВЕТКА ПАВЕЛ ШЕРЕМЕТ: КАЗАХИ УЖЕ ДАВНО НЕ ЗАВИДУЮТ БЕЛОРУСАМ

Белорусы, у которых был шанс вырваться из крестьянского бытия и занять достойное место в ряду государств Европы, стремительно становятся аутсайдерами.

Социологи указывают: каждый второй житель Беларуси не доволен тем, что происходит в стране. Почти половина населения желает тех или иных изменений. Однако недовольство, которое фиксируют ученые, не выплескивается наружу и не ведет к революционным переменам. Этому парадоксу есть масса объяснений. Главное, это психологические фильтры, которые ставит человеческая психика, убирая темные моменты окружающей действительности. Люди подсознательно ищут светлые стороны жизни, в противном случае можно сойти с ума, ежедневно осознавая, что нет никакого просвета и никакой перспективы. Таким же аутотренингом занимается и Александр Лукашенко, который загнал себя и своих помощников в угол, наломал дров, уничтожил массу невинного народа и в результате все равно уткнулся в тупик.

12 лет напряженной борьбы с оппозицией, тотальная зачистка - и оказалось, что все зря, все - в пустоту. Белорусские заводы спасти не удастся и придется распродавать, приход жестокосердных инвесторов неизбежен. Оказывается, этих самых инвесторов надо еще уговаривать и давать какие-то гарантии. Пока в Беларусь хлынули почти исключительно бедные капиталисты или жулики. Чиновники ропщут, показывая пальцем на богатых и сытых коллег из соседних государств. Даже когда соседи и не богаты, то все равно спят спокойнее и чувствуют себя увереннее. А у белорусской элиты нет ни богатства, ни уважения. Жалкие люди, которые когда-то вызывали трепет: от Мясникова до Якубовича. Эта всеобщая нищета и бедность духа всех постепенно достала. Система неизбежно проигрывает в конкурентном мире и держится исключительно на репрессиях и пропаганде.

На Украине прошли очередные выборы. Влиятельные кланы дерутся, а холопам почему-то от этого ни холодно, ни жарко. Украина развивается и богатеет, всем всего хватает, слишком жадных до власти и денег отправляют куда подальше.. Еще чуть-чуть и кажется, что примут Украину в Европейский союз. На Евровидении украинцы побеждают, чемпионат Европы по футболу скоро пройдет. Белорусы тоже стараются, и не хуже украинцев готовы к победам, только победа им не светит, потому что не тот режим, все слишком мелко или трагично.

Белорусские официальные средства массовой пропаганды старательно развивают и культивируют в белорусах массовый психоз боязни окружающего мира. Включишь белорусское телевидение и оказывается, что нигде в мире жизни нет, кроме как в хрустальном сосуде под названием «Беларусь». Я на прошлой неделе вернулся из Казахстана и убедился, что даже азиатский авторитаризм проигрывает белорусской модели в жестокости.

Казахи уже давно не завидуют белорусам. Казахи белорусов жалуют. Казахстан опережают по темпам экономического развития Россию. Последние годы казахи живут даже лучше россияне. По крайней мере, россияне из приграничных областей стремятся в Казахстан на заработки. Лукашенко безмерно гордится построенной библиотекой, а Назарбаев в степи построил новую столицу, большой современный город. При этом казахская элита недовольна обстановкой в стране. На последних выборах в парламент прошла только одна - президентская - партия. Парламент и президента Назарбаева сделал пожизненным. Президента благодарят за стабильность и мир, но сейчас стабильность грозит перерасти в стагнацию, поэтому элита бунтует. Эту опасность понимает и Назарбаев, он пытается модернизировать систему управления и государственное устройство. В Казахстане много

оппозиционных газет и независимых телеканалов. В Караганде одним из таких каналов владеет этнический белорус. Критиковать нельзя только Назарбаева, всех остальных - можно и даже нужно. В Казахстане существует уголовное наказание за «противодействие осуществлению журналистской деятельности». По закону, чиновник не умеет права отказать журналистам в интервью или предоставлении информации. И это - Азия, а не центр Европы.

Сейчас страну сотрясает громкий скандал: зять президента похищал людей и захватывал предприятия. Зять объявлен в международный розыск. Вся страна следит, как выкрутится семья президента из этого скандала. Назарбаев хочет быть влиятельным в мире политиком. Он тратит огромные деньги на создание положительного образа своей страны. Казахстан реально претендует на то, чтобы в ближайший год возглавить ОБСЕ, поэтому Назарбаев старается выглядеть демократом. Все в Казахстане понимают, что после стабилизации должна наступить демократизация и экономическая либерализация, что авторитаризм и тоталитаризм - это тупиковая ветка развития. А белорусы пока плетутся в хвосте исторического процесса, так и не воспользовавшись тем шансом, который принес им сначала Советский Союз и затем его распад.

Павел ШАРАМЕТ

belaruspartisan.org

ПРА САЦЫЯЛЬНУЮ НАКІРАВАНАСЦЬ...

Колькі б улада не "ліпа ваду" пра сацыяльную кіраванасць нашай дзяржавы ды пра сапраўдную "руку гаспадара", факты зноў гавораць пра адваротнае.

Пасля паступлення ва універсітэт на платнае аддзяленне, з-за цяжкага матэрыяльнага становішча маёй сям'і я пайшоў працаваць на дзяржаўнае прадпрыемства. Вучыўся ў першую змену, на працу хадзіў у другой палове дня. Спачатку усё было добра, сам зарабляў грошы, дапамагаў сям'і. Нягледзячы на тое, што паспяхова сьць у мяне, натуральна, "з'ехалі", я усё ж скончыў першы курс і перавёўся на аддзяленне завочнага навучання.

Паступова убачыў, што на маім прадпрыемстве не усё так добра. З часам, кіраўніцтва пачало адкрыта дэманстраваць стаўленне да таго ці іншага работніка. Прыкладамі былі дыферэнцыяцыя адказнасці

за аднолькавыя парушэнні і, наадварот, дваіныя стандарты прэміравання за аднолькавы аб'ём выкананай працы.

Далей пачаліся зусім не сацыяльна накіраваныя ўчынкі наймальнікаў: пыл ад перапрацоўкі картону быццам стаў карысны для здароўя, праца на машынах, патрабуючых наяўнасць спецыяльных дыпламаваных ведаў стала "даступнай" для кожнага. Цярпенне маё не вытрымала пасля звароту ў дзяржкантроль. За дзень да прыходу кантралёраў кіраўніцтва ўжо рыхталася да правэркі. План працы зменшылі, павесілі дадатковыя лямпы, не маючых "корачку" не накіроўвалі на працу на абсталяванне, што патрабуе спецыяльных ведаў.

Канешне, нічога не змянілася, акрамя недаліку пары пальцаў у некаторых работнікаў і замойчання

ПОШТА "ДЗЕДЗІЧА"

гэтых фактаў. І гэта ўсё за два з паловай гады майго "супрацоўніцтва" з гэтым прадпрыемствам.

Нарэшце я звольніўся. Даволі доўга не знаходзіў працы. Пасля звярнуўся ў райаддзел народнай адукацыі, але мне адказалі ў дапамозе з фармулёўкай: "Дипломіраваных спецыялістаў некуда дэваць, а вы тут со сваімі трэма курсамі".

Нарэшце, мне "пашанцавала": я "уладкаваўся" на прыватнае прадпрыемства. Праўда, дагэтуль мяне не аформілі, як належыць. Як і яшчэ палову брыгады. Атрымліваецца, людзі працуюць ў якасці рабоў, бяспраўных, не маючых аніякіх гарантый. Дзіўна, што ў цэлу, дзе я працую, вісіць на сцяне партрэт барацьбіта за правы і свабоды пралетарыята Уладзіміра Леніна.

Пытанне: "І куды накіравана "рука гаспадара"?"

Я.С.ь.

СУЧАСНЫ ФІЛФАК

АРХАІКА ЦІ МАДЭРН?

Філфак – факультэт незвычайны. Ён цікавы ўжо тым, што з’яўляецца амаль што адзіным месцам у горадзе, дзе можна пачуць беларускую мову, не становячыся пры гэтым удзельнікам “бандыцкай сходкі” ці “тэарэтычнай арганізацыі”.

Тут беларуская культура прапагандуецца легальна, без пагрозы турмы ці штрафу. Тут большасць выкладчыкаў – сябры неаблашчанага ўлады арганізацыі “Таварыства беларускай мовы” (ТБМ). Тут у чытальнай залі можна знайсці беларускамоўныя газеты, якія часам адкрываюць не вельмі салодкую праўду пра наша жыццё. Тут праводзіліся сустрэчы не толькі з такімі агульнапрызначанымі геніямі як У. Караткевіч, Н. Гілевіч, Р. Барадулін, Г. Бураўкін, але і з літаратарамі пазаафіцыйнага боку (А. Бембель, Ул. Арлоў, А. Хадановіч, Э. Акулін).

Філфак – гэта сапраўдная невялікая выспа беларускай культуры ў акіяне паўрасейскай, паўсавецкай рэчаіснасці. Гэтаму садзейнічае сама сутнасць філалагічнага навучання, галоўныя прадметы якога – мова і літаратура – з’яўляюцца асноўнымі складнікамі любой культуры. Але ж культурніцкія веды былі б няпоўнымі без вывучэння беларускай гісторыі і краязнаўства. Таму можна сказаць, што філолагі – гэта спецыялісты шырокага профілю: гуманітарыі, “беларусазнаўцы”.

Але усё ж такі дзейнасць факультэта мне чамусьці нагадвае дзейнасць нейкай закрытай суполкі. Яе актыўнасць не распаўсюджваецца за свае межы. Сябры гэтай суполкі самі з сабой размаўляюць на беларускай мове, праводзяць самі для сябе мерапрыемствы, чытаюць адзін аднаму свае даклады. І атрымліваюцца так, што сваю прапаганду яны робяць сярод тых, хто і так цікавіцца беларускай культурай і паважае яе. А прыцягнуць аб’якавых ці адмоўна настроеных людзей – справа цяжкая. Зацікавіць іх філфаку не ўдаецца, а прымус іх толькі б раздражняў.

Факультэт не можа папулярываць беларускую мову і культуру нават сярод сваіх студэнтаў, не кажучы ўжо пра астатніх. Цяжка паверыць, але ж амаль ніхто

са студэнтаў беларускай спецыяльнасці не карыстаецца роднай мовай па-за межамі ўніверсітэта (ды і ў межах – нячаста, толькі з выкладчыкамі). Нават тыя, хто прыехаў з вёскі, дзе размаўлялі на беларускай мове і наведвалі беларускую школу, стараюцца размаўляць па-расейску, бо сваёй беларускамоўнасці яны саромеюцца.

Студэнты не прымаюць беларускую мову як мову гарадской эліты. Да берасцейскага філфака яшчэ не дайшла тэндэнцыя, якая распаўсюджваецца сярод адукаванай менскай моладзі – мода на родную мову. Тут усё беларускае ўспрымаецца як нешта архаічнае, сялянскае.

Пашырэнню такой думкі, мне здаецца, у нейкай ступені садзейнічае сам факультэт: вывучэнне беларускай культуры накіравана не на сучаснасць, а на мінулае. Вялікая ўвага надаецца вывучэнню фальклёру, сялянскіх дыялектаў. Інтэр’еры некаторых кабінетаў і фае аздоблены ў псеўдафальклёрным стылі і ўяўляюць сябою прыклады сялянскага побыту – збанкі, пляценні з саломкі, калосе, арнаментыка, народныя строі. З прыкладаў сучаснага беларускага мастацтва – толькі работы студэнтаў нашага ўніверсітэта.

На жаль, сёння страчана глыбокае, філасофскае асэнсаванне сімволікі і старадаўніх традыцый. Таму усё гэтыя рэчы успрымаюцца не як сімвалічнае ўвасабленне беларускага духу, а проста як помнікі даўняй сялянскай культуры.

За намі, за моладзю, а асабліва за беларусазнаўцамі, стаіць вялікая задача: зрабіць беларускае сучасным.

Менавіта мы павінны адродзіць беларускую культуру, напоўніць новым сэнсам стараы формы, актуалізаваць лепшыя старадаўнія традыцыі. І калі мы на старым матэрыяле зробім нешта новае, і гэта новае атрымаецца лепшым, тады ўвесь народ пацягнецца за намі і ахвотна ўвельнецца ў новы паток.

Стэфанія МАЛЮТА

ПОШТА “ДЗЕДЗІЧА”

“Дзедзіч” у чарговы раз звяртаецца да тэмы сустрэчы грамадскасці горада з вядомым палітыкам Паўлам Севярыным, якая адбылася 19 жніўня і была гвалтоўна спыненая супрацоўнікамі Маскоўскага РАУС г. Берасця.

Пазней Павел Севярынец і адзін з арганізатараў сходу Андрэй Шарэнда атрымалі па 15 сутак арышту, яшчэ некалькі чалавек проста за ўдзел у сустрэчы – штрафы ад Вр 62 тыс. да 620 тыс. У рэдакцыю прыйшоў ліст аднаго з удзельнікаў схода (ліст напісаны класічным беларускім прапісам).

МЫ – ЗЛАЧЫНЦЫ

Самыя яркія ўражанні, якія ў нас засталіся ад таго дня, гэта ўражанні не ад сустрэчы з Паўлам. Дакладней, не толькі ад яе. Так, нам было цікава. Павал – чалавек, які ўжо ўпісаны ў навішнюю гісторыю Беларусі. Малітва ў пачатку – гэта ўражвае. Нешта незвычайнае для нас. Таксама разважанні пра тое, што чыноўнік у першую чаргу павінен быць сумленным чалавекам, а ўжо потым дасведчаным прафэсіяналам – гэта нешта новае. Ад публічных людзей мы такога ня чулі.

Але гэтая сустрэча плаўна перацякла ў сустрэчу з міліцыяй у асобе падпалкоўніка Сьцяпанава, намесніка начальніка Маскоўскага РАУС Берасця. Вось дзе адрэналі! Ну што тут сказаць? Баяцца нас. Таму й пужаюць. Таму й пагражаюць. Таму й хлусяць. Іначай патлумачыць іхнія паводзіны мы ня можам.

Калі мы ішлі на сустрэчу, і на ёй самой, увесь час мы адчувалі, што гладка яна прайсці ня зможа, што яе абавязкова сарвучь. Таму што чалавек такога ўзроўню ня можа безпакарана праводзіць сустрэчы!

Важна адзначыць, што наш кантакт з міліцыяй мы перажылі самі! Не хтосьці нам распавёў, а мы атрымалі асабісты досвед! Ён самы каштоўны! Сярод нас былі людзі, якіх я бачыў упершыню. Для іх гэта відаць было ўвогуле адкрыццём. Як і для нас, зрэшты.

Асоба Сьцяпанава. Гэтага чалавек павінна быць шкада. Не пазайздросьціш яму. Выконваць такую працу. Можа ён быў нармальным сумленным чалавекам, але патрапіў у сыстэму. І вось даводзіцца выконваць злачынныя загады, а потым неяк апраўдвацца перад намі, зноў жа хлусіць.

Відаць улады не разумеюць, што такія іхнія дзеянні, здавалася б, накіраваныя на рэпрэсіі, даюць зусім адваротны эфект. Мы там (ужо ў РАУСе) усе перазнаёміліся, паразмаўлялі, пасьмяяліся. У гэтых варунках расьце сувязь паміж людзьмі, разуменне, узаемадамога. Салідарнасць! Ну і паразмаўлялі з таварышам падпалкоўнікам. Праяснілі для сябе, якімі катэгорыямі разважае чыноўнік з “праваахоўных” воргану. Правялі час выключна з карысцю для сябе!

Навошта праводзіць суды? Там жа усё бачна! Пасаромеліся хаця б! Прышпільна глядзець на мянтоў, якія кажуць няведама што, а потым назіраць усё тое ж на відэа. Да сьмерці напужаць жанчыну-адміністратара, гэта ў іх называецца “папярэдзіць аб адказнасці”. А потым перапалоханая судзьдзя зачытвае цалкам неабгрунтаваны вырак. Самі ж сябе дыскрэдытуюць! Судзьдзю таксама шкада. За што ёй такое?

Але, кожны выбірае свой шлях сам. У кожнага ёсьць выбар. Але ня кожны ўсьведмляе асабістую адказнасць за гэты выбар.

Яшчэ адно ўражанне: мы – небаясьпечныя злачынцы! Мы, негадзія, не папрасілі дазволу каб сабрацца разам! Гэта проста жах! Правільна, нас трэба браць з амонан! Наступны раз на танку трэба прыехаць! І што галоўнае – усё законна! Ёсьць артыкул, які мы парушылі! Фігня, што ён супярэчыць Канстытуцыі! Гэта ўжо ня ёсьць справай раённага суду.

Сяржук ЛАЗЕНКА

Філалагічны ф-т БРДУ. Кабінет беларускага літаратуразнаўства.

ПЕРШАЯ БЕЛАРУСКАЯ ПАРТЫЯ

Усевалад Ігнатойскі

ДА 105-ГОДДЗЯ БЕЛАРУСКАЙ САЦЫЯЛІСТЫЧНАЙ ГРАМАДЫ

Увосень 1902г. група студэнтаў-беларусаў (В.Іваноўскі, А.Пашкевічанка, І.Луцкевіч і інш.) пачала ствараць у Пецярбургу падпольную арганізацыю пад назвай Беларуска Рэвалюцыйная Партыя.

Узімку 1902-03г. адбыўся з'езд прадстаўнікоў студэнцкіх і вучнёўскіх гуртоў Менска, Вільні і Пецярбурга, на якім была ўтвораная Беларуска Рэвалюцыйная Грамада, пазней перайменаваная ў Беларускаю Сацыялістычную Грамаду. Сваёй бліжэйшай задачай БСГ ставіла звязанне самаўладдзя і заваёву дэмакратычных свабодаў, а канчатковай мэтай – пабудову сацы-

Вацлаў Ластоўскі

ялізму. Па нацыянальным пытанні ў першай праграме (1903) БРП выказалася за стварэнне незалежнай Беларускай дэмакратычнай рэспублікі, а ў другой (1906) – за дзяржаўную аўтаномію Беларусі ў складзе Расейскай федэратыўнай дэмакратычнай рэспублікі.

Лідэры БСГ прычыніліся да заснавання выдавецтва “Загляне сонца і ў наша ваконца” ў Пецярбургу і першых легальных газет на беларускай мове – “Нашай Доле” і “Нашай Нівы”, якія выдаваліся ў Вільні. Пасля паражэння першай расейскай рэвалюцыі БСГ фактычна перастала існаваць як партыя, яе актыў засяродзіўся вакол “Нашай Нівы”, якая сталася цэнтрам згуртавання і выхавання нацыянальна свядомай інтэлігенцыі і нацыянальна-культурнага адраджэння народа.

Пасля акупацыі Вільні нямецкімі кайзераўскімі войскамі (1915) частка лідэраў БСГ (браты Луцкевічы, В.Ластоўскі) узначаліла “Беларускі камітэт дапамогі пацярпелым ад вайны” і выступіла з ідэяй адраджэння Вялікага Княства Літоўскага.

На тэрыторыі Беларусі, што знаходзілася пад уладай Расеі, БСГ аднавілася адразу пасля Лютаўскай рэвалюцыі. Улетку 1917 года БСГ значна вырасла. Лідэрамі яе ў гэты час былі В.Адамовіч, П. Бадунова, Я. Варонка, Я. Дыла, З. Жылуновіч, А. Смоліч, Б.Тарашкевіч.

Тады яна была найбольш масавай і ўплывовай партыяй у беларускім нацыянальным руху. У кастрычніку 1917 года БСГ налічвала каля 10 тыс. сябраў. Аднак ва ўмовах рэзкага абстраэння восенню 1917г. палі-

тычнага супрацьстаяння ў краіне, у ёй хутка нарасталі ўнутраныя супярэчнасці паміж памяркоўнымі дзеячамі — прыхільнікамі рэфармісцкага шляху, і тымі, хто быў гатовы перайсці на леварадыкальныя пазіцыі, блізкія да бальшавіцкіх. У верасні 1917г. частка левага крыла БСГ вылучылася і ўтварыла арганізацыю бальшавіцкага кірунку — Беларускаю сацыял-дэмакратычную рабочую партыю.

У выніку далейшага абстраэння унутраных супярэчнасцяў БСГ да лета 1918 распалася на Беларускаю сацыял-дэмакратычную партыю, Беларускаю партыю сацыялістаў-рэвалюцыянераў і Беларускаю партыю сацыялістаў-федэралістаў.

Павал ДАЙЛІД

КОНКУРСІКІ!!! КОНКУРСЫ!!! КАНКУРСІШЧЫ!!!

У ЦЯБЕ ЁСЦЬ ТАЛЕНТ! ТВОЙ ТАЛЕНТ БЯЗМЕЖНЫ!

Вітаем цябе, сумны студэнт, які раз сядзіць на пары і не ведае, куды схавацца ад нуднай лекцыі.

Таму не марнай свой час і ўдзельнічай у нашых конкурсах, каб даказаць сабе, што ты нешта можаш і яшчэ крыху думаеш, а таксама хочаш атрымаць цікавыя падарункі ды проста пазабаўляць чытачоў нашай газеты.

“Дзедзіч” пачынае цыкл конкурсаў з мэтай пошуку талентаў сярод студэнцтва.

Галоўным падарункам самым актыўным удзельнікам стане навагодняя вандроўка ў Польшчу:

Адпачынак і святкаванне Новага года ў коле моладзі і такіх жа, як ты, студэнтаў з краін Еўропы.

Ну што? Пачынаем!

ПЕРШЫ КОНКУРС “ВЕРШАВАНЫ САМАКАТ”

Мэта яго – напісаць незвычайны і смешны вершык ужываючы ў ягоным змесце наступныя 10 слоў:

Самакат, цукерка, свята, усмешка, залікоўка, казіно, інтэрнат, крама, часопіс, сорамна

Вось такія 10 зусім розных і ніяк не звязаных паміж сабою слоў. Таму паспрабуйце самі звязаць іх. Усё роўна пары праходзяць дарма :)))

ДРУГІ КОНКУРС “МАСТАЦКАЯ ЎСМЕШКА”

Тут ужо трэба не толькі прыдумляць, але і маляваць карыкатуры.

Але па вызначаных тэмах:

“Студэнцтва маё і маіх сяброў”,

“Сэкс ці каханне”,

“Мой прэзідэнт”,

“Інтэрнат і яго жыхары”,

“Людзі на вуліцы”,
“Люблю міліцыю”.

Мы спадземся, што ты маеш аловак. Бо калі не, то “Дзедзіч” потым падорыць.

А зараз – малуй!

Усе працы прымаюцца тыдзень пасля таго як ты атрымаў у рукі газету.

ДАСЫЛАЙ

Дасылаць свае працы можна **Альбо на e-mail: pawal@tut.by, dzedzych@tut.by.**

Альбо асабіста пры сустрэчы. Тэлефон: (029) 782-88-81 (Павал).

Пасля разгляду прац, самыя цікавыя ўдзельнікі конкурсаў будуць запрошаны для падвядзення вынікаў і ўзнагароджвання пераможцаў ды абвешчэння наступнага этапу конкурснай праграмы.

І ведай – у цябе ёсць рэальны шанец, калі ты не абібок ці зацюканы “рвач”.

Паехалі!

РЭДАКЦЫЯ

БАБУЛЬЧЫНА СКАРБОНКА

Вы калі-небудзь залазілі ў старыя драўляныя бабульчыны шафы, перабіралі яе даражнёкія старэнькія рэчы ці ўглядаліся ў чорна-белыя фотаздымкі яе маладосці? Калі не, то каб хоць трохі ўявіць, што можна ўбачыць там, я распавяду вам пра цуды, ўбачаныя мною на запыленых паліцах адной з такіх шафаў.

Прычынай такога майго знаёмства стаў тэлефонны званок бабулі з мэтай зазірнуць да яе па важнай справе. А справа палягала на тым, што неяк раптоўна яна вырашыла ўсё сваё нажытае за больш чым 70 гадоў багацце перадаць мне, бо, як яна сказала: “Я магу памерці ці трапіць ў псіхушку, тады ўсё маё прыйдзе невядома каму, міліцыянткі ўсё забяруць і не дададуць, дык лепш ты гэта схавай у сваёй хаце.”

І пачалося... Пачалося з алкагольных напояў. Бабуля накіравала мяне ў самыя патаемныя куткі сваёй кватэры, дзе па наводцы былі знойдзены акуратна закручаныя ў шпалеры літровыя бутэльні з чыстым спірт-там. Далей – цікавей. З шафы я выцягнуў бут-

эльку азербайджанскага віна 1984 года, якую з сябрам на наступны дзень мы з прыемнасцю і асалодай выпілі, пакінуўшы адно пустую тару з сантыметровым пластом асаду. Затым некалькі бутэлек хатняга хлебнага самагону невядомых часін, бутэльку класічнай СССРаўскай гарэлкай “Руская”, разліта ў 1985 годзе на Берасцейскім лікёра-гарэлачным заводзе, а потым яшчэ дзве трохлітровыя шклянкі той жа гарэлкай, закатаныя і схаваныя бабкай у часы сухога гарбачоўскага закона на чорны дзень, які так і не прыйшоў.

На верхніх паліцах, сярод вялікай гары посуду розных памераў і форм, як прафесійны археолаг, я знайшоў абсалютна новую электрычную кавамолку і некалькі пачкаў не молатай кавы. Замест 6 месяцаў, як напісана на пачку, яна праляжала 25 гадоў, таму адразу паляцела ў сметніцу. Знайшоў закатку для вечак (крышкі для шклянак), у дадатак да якой атрымаў прэзент у выглядзе 5кг тых самых вечак. “На, унучак, трэніруйся на шклянках”, — падбадзёрнула бабка. Падарункавы набор відэльцаў і нажоў з нержавеючай сталі з горада Колпіна Ленінградскай вобласці 1983г., электрапаяльнік з Херсону (УССР, 1968г.в.) і набор кілішкаў канца 80-х – усё гэтае дабро, ніводнага разу не ўжыванае, з лёгкай бабульчынай рукі стала маім.

“Нашто мне гэтыя рэчы?” – хацелася запыраць, але словы: “Бяры, зараз такога нідзе не знойдзеш”, мяне ўпэўнілі – такога я не знайду.

Далей пачаўся поўны абсурд. Цэлы пачак парашку “Лотас” Навамакоўскабхтхіма 1989г. Сябе бабуля не абдзяліла і пакінула ў засеках яшчэ 9 пачкаў, некалькі кілаграмаў мыла “Баннае” і пачак сурвэтак малых стэрільных, вырабленых у 1965г. на фабрыцы №1 у Верхняволжску. З адваротнага боку пазначаны і спосаб ускрыцця: ніткай разарвіце абалонку.

Пакуль я разбіраўся з навалай багацця, бабулька аднекуль выцягнула зусім новыя, як яна сказала, чэхаславацкія жаночыя туфлі на абцасах. “А вось гэта сяброўцы ва ўніверсітэце падарыш, хай носіць добрыя туфлі, за 50 рублёў купіла, а сама так ні разу і не абула”, – гаварыла яна, трымаючы ў далонях дарагуя рэч маладосці. А туфлі на самой справе стыльныя, модныя, “маладзёжныя”. Нешта падобнае зараз зноў вяртаецца ў дзёвочую моду.

І нарэшце скончылася свята дробяззю: вялікая адвёртка і нажніцы, разбяры па шкле, вазачкі і збанкі для кветак, 3 метры гумкі для трусаў і 1кг разынак у якасці смачнага падарунка.

“Такога ты зараз не знойдзеш”, – паўтарала бабуля. Я не пярэчыў, прымаў усё, бо што старой пярэчыць, усё роўна будзе так, як хоча сама. Няхай дорыць, мне самому вырашаць, што з падарункамі рабіць. Можна вось так і ў мяне праляжаць некалькі дзесяцігоддзяў, а потым і я буду ўнукам перадаваць багацці, якія стануць ужо экспанатамі для ўласных калекцый ды аўкцыёнаў. А пакуль проста прыемна акунуцца ў гэтую СССРаўскую гісторыю, дзякуючы тагачасным рэчам зразумець, як і чым жыла мая бабка і людзі яе ўзросту.

І няхай яна шмат не разумее. Не разумее цяперашні адносін паміж людзьмі, не разумее сучасную моладзь, яе густы і звычкі. Галоўнае, каб мы, будучае пакаленне, разумелі яе.

Павал БІЛАНУС

ГІСТОРЫЯ АДНОЙ ВЁСКИ

Ёсць у Бярозаўскім раёне вёска Сягневічы. Вёска як вёска, адна з соцень такіх вёсчак па ўсёй Беларусі. Адно толькі вылучае яе з гэтага шэрагу – стары цагляны касцёл ды драўляная пажарная вежа, якая адкрыла мне маляўнічую цішыню памяркоўнага беларускага краю.

Вёска Сягневічы з’яўляецца галоўнай, цэнтральнай у сельсавеце. Але ж моладзі тут вельмі мала, асноўны кантынгент – людзі за 50 гадоў. У вёсцы большасць каталікоў, таму свой адбітак на мясцовай мове пакінула польская, але ж мясцовы гоман адрозніваецца мяшанкай ажно 4 моў: рускай, беларускай, украінскай і польскай. На фоне старых драўляных хатак яскрава вылучаюцца новенькія прэзідэнцкія домікі, заселеныя ў гэтым годзе маладымі сем’ямі перспектывных працаўнікоў гаспадаркі. Таму ў школе на клас у сярэднім ажно 8 чалавек.

На пачатку жніўня, калі я завітаў у вёску, з навокольных палёў збожжа ўжо сабралі. Засталіся толькі круглыя цюкі саломы, ды кукурузнае поле побач, на якім мясцовыя мужыкі заўсёды могуць знайсці закуску.

На жаль, у Сягневічах няма аптэкі, таму за лекамі бабулькам даводзіцца ганяць на ровары ў суседні Марывіль.

Затое ў Сягневічах знаходзіцца стары касцёл у гонар святой Дзевы Марыі, пабудаваны ў 1795г., калі гэтыя землі былі пад Польшчай. За сваю гісторыю касцёл не раз руйнаваў і аднаўляў. Апошні раз касцёл быў

даволі сур’ёзна разбураны ў гады Другой светскай вайны. Зараз працуе, ганарліва ўзвышаючы свае крыжы над старэнькімі вясковымі хатамі. Вясной тут пачаліся рамонтныя працы. Як распавёў ксёндз Пётр, які цяпер адначасова выконвае і функцыі прараба, на сённяшні дзень у касцёле адбываецца планавы рамонт, зняты ўсе іконы, дываны і ўпрыгожванні, але служба ў касцёле працягваецца па-ранейшаму. На кожную імшу прыходзіць да 100 чалавек, на святы – 150. Грошы на рамонтныя працы трапляюць з 2 крыніц:

першая, але зусім мізэрная – грошы вернікаў, другая – польскія каталіцкія арганізацыі. Што цікава, усю працу ў касцёле выконваюць мужчыны, асуджаныя на выпраўленчыя работы з адсяленнем ці, па-просту, «хімікі», усяго каля 10 чалавек. Жывуць яны ўсе разам у доме ксянза Пятра, разам харчуюцца і глядзяць тэлевізар. Таму і незвычайнай мне падалася сітуацыя, якую я назіраў у хаце ксянза падчас абедзеннага перапынку: ксёндз, які ляжыць на канале пад партрэтамі Яна Паўла II, а вакол за сталом асуджаныя сёрбаюць суп і глядзяць тэлевізар. Проста ідылія.

Не так даўно пад касцёлам знайшлі падземныя хады, адзін з якіх ідзе ў бок мясцовай бальніцы, а іншыя – пакуль

невядома куды. Але ж ксёндз Пётр абяцаў абавязкова дазнацца.

Тым часам рамонт працягваецца. Я не ведаю якім касцёл быў раней, і якім ён стане пасля рамонтных прац, але ж паглядзець вельмі хочацца.

Вясковае паветра зноў узрушыла мычанне кароў – і бабулькі выходзяць надворак, каб сустрэць сваіх роднёных Зорак і Стрэлак. А паблізу з ціхім і згасачым вясковым бытам, штодзённа шуміць сваім бесперапынным аўтатранспартным жыццём “алімпійка” – шаша Берасце-Масква.

Павал БІЛАНУС

Касцёл св. Дзевы Марыі, в. Сягневічы

СОЛНЕЧНАЯ ЭНЕРГИЯ ДЛЯ ТРАНСПОРТА

Идея использовать воду как источник энергии высказывалась еще в 19 веке, достаточно вспомнить произведения Жюль Верна.

В середине 20 века это еще казалось фантастикой, да и несколько лет назад о водороде в качестве топлива говорили довольно скептически — слишком сложным и энергоемким казалось его производство, что сводило на нет экономическую целесообразность.

Но европейские ученые не оставляли надежду научиться выделять водород с минимальными затратами энергии, поскольку этот химический элемент в свободном виде определенно мог стать потенциальным экологически чистым источником энергии. ЕС задался целью к 2010 г. получить 22,1% потребляемой энергии из альтернативных и возобновляемых источников, а через 50 лет — до 50%.

Водород дает прекрасную возможность бороться с глобальным потеплением. Он самый распространенный химический элемент во вселенной. Разумнее всего его выделять из воды — это исходное сырье, но молекула воды одна из самых устойчивых, ее не так просто расщепить. Требуется много энергии — а где ее взять?

ВОДОСОЛНЦЕ — РЕАКТОР БЕЗ ДВИЖУЩИХСЯ ЧАСТЕЙ

Недавно ученый мир заговорил о проекте Европейского союза «Водосолнце», которому удалось преодолеть главные, принципиальные проблемы.

В процессе получения водорода используется солнечная энергия, под воздействием которой в реакторе из воды выделяется водород. КПД установки достигает 70%.

Устройство было разработано в Греции при помощи специалистов Дании, Великобритании и Германии.

Реактор сейчас проходит лабораторные испытания. Теоретически он прост, использует только воду и энергию солнца.

Один из основных фрагментов реактора — керамические многоканальные соты, которые обеспечивают максимальную поверхность соприкосновения. В каналах напылено особое вещество — наноматериал. Проходя по сотам, вода испаряется. Температуру в реакторе можно повысить, используя солнечные зеркала для концентрации лучей. Под воздействием высокой температуры молекула воды расщепляется и выделяется водород. Таким образом, получаем мощнейший реактор без движущихся частей. Водяные испарения поступают в реактор с одной стороны, а водород выделяется с другой.

Создатели реактора уверены: в будущем водород будет выделяться именно на термодимических установках, которые используют бесконечную энергию солнца.

АВТО — БЕЗ СО И ВОДОРОД ДЛЯ БАТАРЕЙ НОУТБУКОВ

Строгие экологические законы Европейского союза скоро потребуют нулевой выхлоп, и автопроизводители вкладывают деньги в исследования.

Активно осваивается выпуск соответствующих автомобилей — пока с двумя баками, для бензина и водорода. Заправить такую машину так же просто, как бензином. Внутри есть кнопка, которая переключает двигатель с одного топлива на другое.

Пока есть технологические и другие сложности на пути доставки водорода непосредственным потребителям. Берлин оказался в авангарде внедрения системы — тут функционирует 2 станции для заправки машин водородом. Это топливо получают прямо на заправках с помощью электролиза воды или доставляют с предприятий, где газ получают из углеводородов. Когда проект «Водосолнце» будет апробирован, проблем станет меньше. Ведь когда водород получается из воды при помощи экологически чистой энергии солнца — получаем замкнутый цикл использования солнечной энергии для транспортных систем.

Но не только в качестве топлива для автомобилей — водород будет востребован во многих сферах. Это удивительное топливо — его можно использовать в топливных ячейках (где с помощью водорода вырабатывается электричество путем электрохимических реакций) для питания камер, ноутбуков и т.д.

NAVINY.BY

Данная публикация подготовлена при содействии Европейского Союза.

Дополнительная информация:
<http://www.delbl.ec.europa.eu>

НОВЫЙ ПРОЕКТ HOLIDAY.BY — НАЦИОНАЛЬНЫЕ ПАРКИ БЕЛАРУСИ

С каждым годом отдых в Беларуси становится все более популярным как среди белорусских, так и иностранных туристов. Увеличивается не только количество туристов, но и спектр предложений для отдыха. К традиционным видам отдыха в Беларуси относятся санаторно-курортное лечение, экскурсионные туры выходного дня, отдых в сельских усадьбах.

После каталога сельских усадеб, это второй проект Holiday.by, посвященный отдыху в Беларуси. Национальные парки и охраняемые территории Беларуси представляют широкие возможности для отдыха. На страницах Park.holiday.by впервые туристы смогут оценить всю широту предложений и выбрать подходящий маршрут.

Сегодня на страницах проекта Park.holiday.by представлены:

- Березинский биосферный заповедник;

- Государственное лесохозяйственное учреждение «Красносельское»;

- Национальный парк «Беловежская пуща»;

- Национальный парк «Браславские озера»;

- Национальный парк «Нарочанский»;

- Национальный парк «Припятский».

Park.holiday.by — проект, посвященный туристическим возможностям каждого парка и хозяйства. Здесь можно ознакомиться с общей информацией о парках, новостями, выбрать экскурсии и услуги, составить персональный маршрут, получить подробную контактную информацию. Подробно описаны гостиницы, гостевые дома и туристические стоянки. Более 700 фотографий и детальное описание услуг открывают перед туристами новые возможности для планирования отдыха.

Открытие проекта Park.holiday.by в начале осени демонстрирует новые возможности для отдыха в национальных парках Беларуси. Большинство туристов посещают национальные парки в летний период. Тем

не менее, возможности для активного и познавательного отдыха парки предоставляют круглогодично — экологические тропы, познавательные экскурсии, охота, рыбалка, наблюдение за дикой природой, элементы сафари, корпоративные мероприятия, национальная кухня, традиции и т.д.

Впервые в белорусском интернете открывается раздел, где можно найти описания всех услуг национальных парков в одном проекте. Интересная и полезная туристам информация призвана сделать отдых в белорусских парках одним из популярных среди туристов.

Портал Holiday.by — один из старейших ресурсов туристической тематики в Беларуси. Особое внимание уделяется новостям туризма и туристических компаний, актуальным статьям, фоторепортажам. Портал развивает услуги как для туристических предприятий, так и для посетителей.

NAVINY.BY

ПРАВА

РЫНОК ТРУДА: НАС ЖДЕТ МОЛДАВИЗАЦИЯ СТРАНЫ?

Рынок труда в Беларуси характеризуется неразвитостью, маргинализацией и противоречивостью. Официальный уровень безработицы крайне низок. В то же время, даже официальные органы подтверждают наличие до 1 млн. белорусских трудовых мигрантов в ближнем и дальнем зарубежье.

Власти, с одной стороны, хвастаются наличием крайне низкой безработицы (менее 2%). Мол, в странах-соседах, входящих в Евросоюз, за счастье считается безработица в 8%, во многих регионах той же Польши безработица достигает 20-30%, а у нас – «лелота». С другой стороны, долгое время замалчивался такой интересный факт, как метод расчета безработицы. У них – выборочные исследования населения по методикам МОТ и других известных международных организаций, у нас – официально зарегистрированные на бирже труда. А законодательство по безработным у нас самое рыночное в Европе – для получения мизерного пособия в 30 тыс. рублей нужно обязательно зарегистрироваться на бирже труда и пару дней отработать на общественных работах типа уборки улиц. Отказ от общественных работ или от предложенной работы означает исключение из списков безработных.

Вот и получается, что безработных официально почти нет, но количество поездов и даже самолетов в ту же Москву увеличивается каждый год, причем мест на дешевые белорусские поезда почти нет. Любой может провести собственный эксперимент, опросив ближайших друзей, соседей, родственников на предмет наличия знакомых белорусов – трудовых мигрантов в России. Они есть у всех. По собственным подсчетам автора, тыс. 700-800 белорусов работает в Москве, многие из них, как моя сестра, выходят там замуж, рожают детей и становятся россиянами. Вероятно, столько же белорусов учится-работает в Европе и США. Опыт друзей и знакомых показывает – 7-8 лет проживания в западной стране, и сюда возвращаться уже совсем не хочется. Т.е. реально жителей Беларуси давно уже не 10 млн., а приближается к 8 млн. И эта цифра каждый год будет уменьшаться.

Власти бы и дальше замалчивали проблему т.н. скрытой безработицы, однако беда пришла со стороны органов социальной защиты. Трудовые мигранты не платят отчисления в пенсионный фонд. Соответственно, по мере нарастания кризиса в бюджетной сфере и, в первую очередь, пенсионной системе, можно будет увидеть борьбу гордости со здравым смыслом. Одни государственные органы будут по-прежнему пытаться сказать, что безработицы в Беларуси нет, другие – будут выступать за выборочные исследования, и реформу пенсионного законодательства.

Согласно официальной статистике, наиболее востребованными профессиями считаются строительные, в то время как профессии бухгалтера, экономиста, юриста – наиболее невостребованными.

Однако наличие официальных данных сложно проверить на адекватность. Представляется, что, с одной стороны, рынок труда является рынком в естественном смысле этого слова. В Беларуси наблюдается дефицит на рабочие специальности, строительные, технические. Однако если ты – специалист – легко найти и работу бухгалтера, юриста, программиста.

В то же время, страна производит тысячи специалистов, которые не являются специалистами. Спе-

цифика учреждений образования приводит к тому, что окончивший институт или техникум молодой специалист не знает ничего из того, что требует его специальность.

Однако юношеский максимализм и завышенные ожидания диктуют требования по начальной зарплате в 300-400 долл. Они накладываются на неразвитость частного сектора, плачевное состояние госсектора и приводят к тому, что часть молодежи регистрируется на бирже труда, поскольку работу по специальности найти невозможно.

С другой стороны, рынок труда стремительно скатывается в состояние дефицитности. Наличие навыков, востребованных рынком, приводит к массовой утечке не только мозгов, но и рук. Программисты, строители, маркетологи и дизайнеры все активнее ищут и находят работу в России и Украине. Более того, правительства многих европейских государств, все чаще сталкиваясь с дефицитом рабочей силы в своих странах, начинают где разговоры, а где реальные действия по привлечению трудовых мигрантов в свои страны. Для Эстонии, Литвы, Латвии, Польши белорусы – идеальная нация – белые (как ни цинично это звучит), образованные, законопослушные, желающие реально интегрироваться в культуру и специфику страны проживания.

Дальнейшее продолжение всех этих трендов приведет к постепенной «молдавилизации страны» – все больше хороших строителей, инженеров, учителей, врачей, менеджеров будет искать работу на рынках стран СНГ, в первую очередь, в России и Украине. Сотни лучших студентов ежегодно всеми правдами и неправдами будут оставаться учиться и работать в странах Евросоюза и США.

Следствием значительной эмиграции молодых, с одной стороны, и опытных, с другой, будет ухудшение качества услуг в стране и повышение их стоимости. Молдаване любят рассказывать о высокой стоимости недвижимости в Кишиневе, о том, что в расчете на душу населения в Кишиневе больше автомобилей, чем в любой другой стране СНГ. О том, что на прием к хорошему доктору нужно ехать в соседние страны. О том, что качество образования в собственных ВУЗах очень низкое, а цены – высокие. Все это – следствие неконкурентоспособности национального рынка труда. Денежные переводы гастарбайтеров не дают умереть стране, поддерживая тех, кто остался. Однако говорить о развитии этой страны пока сложно. В случае ухудшения экономической ситуации в Беларуси, нас вполне может ожидать молдавский сценарий.

Попытки же импорта недостающей рабочей силы в современных белорусских экономических и политических условиях приведут к импорту дешевых и низко квалифицированных специалистов, которые только будут создавать дополнительное социальное и экономическое давление в стране среди тех специалистов, которые не востребованы (или считают, что им недоплачивают), а также среди безработных. В условиях ожидания экономического кризиса и неизбежного снижения уровня жизни (через рост цен и снижение дотационности в следующем году, после очередного повышения цен на газ) появление в Беларуси специалистов из Средней Азии и стран Востока может спровоцировать волну ксенофобии в стране в русле «понаехали тут».

Елена РАКОВА, “Наше мнение”

АБ'ЯВЫ

БЕРАСЦЕЙСКАЯ ГАРАДСКАЯ АРГАНІЗАЦЫЯ ПАРТЫІ БНФ

распачынае новую агульнагарадскую кампанію “Разам за еўрапейскі дабрабыт”.

СТАНЬ СЯБРАМ ПАРТЫІ БНФ!

Разам мы:

- Пабудзем сучасную эфектыўную гаспадарку;
- Усталюем парадак і вяршэнства Закона;
- Адстаім незалежнасць нашай Радзімы;
- Знішчым усеўладдзе і карупцыю чынавенства.

СТАНЬ СЯБРАМ ПАРТЫІ БНФ!

Ты зможаш:

- Атрымаць кваліфікаваную прававую дапамогу ў складаных жыццёвых сітуацыях;
- Прайсці курсы палітычнай і грамадзянскай адукацыі ў Беларусі і за мяжой;
- Зрабіць кар’еру адукаванага і перспектыўнага палітыка;
- Навязаць кантакты з нашымі партнёрамі ў краінах Еўропы;
- Знайсці новых сяброў, з карысцю для сябе і для Бацькаўшчыны праводзіць вольны час.

СТАНЬ СЯБРАМ ПАРТЫІ БНФ, каб шчыра казаць сваім дзецям і ўнукам: “Я зрабіў усё, каб ваша жыццё было шчаслівым”!

Як стаць сябрам партыі БНФ?

Тэлефануй: (029) 641-20-98.

Гарадская арганізацыя Партыі БНФ

ШАНОЎНЫЯ ЧЫТАЧЫ!

- **Калі Вы падзяляеце нашыя погляды на сучасную сітуацыю ў Беларусі і нашыя надзеі на будучыню,**
- **калі Вы жадаеце супрацоўнічаць з намі, стаць сябрамі “Дзедзіча” ці проста перадаць цікавую інфармацыю,**
паведамляем, што звязанца з намі можна праз распаўсюджвальнікаў нашай газеты, альбо па тэл:

(029) 660-57-41 (Дзмітрый),

(029) 791-25-61 (Сяржук).

Прэс-служба “ДЗЕДЗІЧА”

УВАГА!!!

Абвясчаеца дадатковы набор карэспандэнтаў у склад рэдакцыі бюлетэня “Дзедзіч”

Студэнтаў, настаўнікаў, журналістаў, вучняў старэйшых класаў і ўсіх, хто жадае:

- Выказаць свае думкі,
- Навучыцца пісаць артыкулы,
- Зірнуць на акаляючы свет вокам журналіста,
- Стаць ля вытокаў стварэння новай моладзевай газеты,

просім звязанца з намі па тэл.:

(029) 660-57-41 (Дзмітрый),

(029) 791-25-61 (Сяржук).

Таксама запрашаем да супрацоўніцтва мастакоў, карыкатурыстаў, фатографію.

Прэс-служба “ДЗЕДЗІЧА”

ДАРЭЧЫ

Званок прафесару ў 2 гадзіны ночы:

- Спіш, гад? А мы вучым.

- Чаму ж? Займаюся дадаткова з трыма вашымі аднакурснікамі. Круглыя выдатніцы, між іншым. А вы вучыце, хлопцы, вучыце.

Сястра застукала мяне за ананізмам і абазвала вычварэнцам. На наступны дзень я яе застукай за тым жа. І яна ізноў назвала мяне вычварэнцам. Няма ў свеце справядлівасці...

Парады мужчынам.

Размаўляючы з жанчынай, кажыце прыязным і ласкавым голасам. Жанчына, як любая жывёла, не разумеючы сэнсу прамовы, выдатна адчувае інтанацыю.

- Вось жа парадокс жыцця.

- Чаго?

- Здаю вышку намесніку дэкана. Пра сур'ёзнасць казаць не прыходзіцца. Задача трапілася адзін у адзін, як у шпоры. Шпора ва унутранай кішэні пінжака, я спакойна падглядаю, пішу. Прыгажосць. На ўсялякі выпадак паклаў тэлефон на бок стала, каб час глядзець. І тут на гэты сраны тэлефон прыходзіць смс, і ён ад вібрацыі падае на падлогу. Нахіляюся падняць – ўсе мае шпоры павольна расцякаюцца па падлозе... Пераздача ўвосень.

- Мда... А ў чым парадокс?

- Выходжу, чытаю смс: "Прывітанне;) Паспехаў на іспыце :)))"

- Доктар, дык усё ж, што са мной?!

- Супакойцеся баценька, вы звычайны мазахіст.

- Дзякуй доктар! А то я думаю, што я патрыёт...

- Ніна Паўлаўна, памятаеце, летась вы паставілі мне тройку па эканамічнай геаграфіі? Я доўга выношвала сваю помсту і вось зараз магу вам паведаміць, што ўчора я спакусіла вашага мужа!

- Дзяўчынка мая. Даражэнькая. Ты не паверыш, але 25 гадоў назад я таксама паставіла тройку адной студэнтцы. І таксама па эканамічнай геаграфіі. І яна таксама доўга выношвала помсту. Гэта была твая мама.

Прыходзіць Бог да Адама і кажа:

- Ёсць для цябе дзве навіны, добрая і дрэнная.

Адам паглядзеў на Бога і кажа:

- Добра, давай спачатку добрую навіну.

Бог тлумачыць:

- Я дарую табе дзве часткі цела. Першая завецца "мозг". Яна дазволіць табе стаць больш інтэлігентным, весці з Евай разумныя гутаркі, вынаходзіць новыя рэчы. Другая завецца "пеніс". Яна дазволіць табе размножыцца па ўсёй планеце, пакінуць пасля сябе нашчадкаў. Ева будзе шчаслівая, што ў цябе ёсць гэты орган, і ты можаш даць ёй дзяцей.

Адам вельмі ўзрадаваўся гэтай навінаю:

- Якая выдатная навіна! Дзякуй табе, Божа, за твае падарункі. А што за дрэнная навіна?

Бог маркотна паглядзеў на Адама і сказаў:

- Дрэнная навіна ў тым, што крыві, якую я табе даў, будзе недастаткова, каб карыстацца адначасова двума гэтымі органамі.

У мяне было адзін раз такое: я сядзеў, чытаў кніжку і падумаў, колькі цяпер часу. Вочы чыста аўтаматычна паглядзелі ў правы ніжні куток старонкі...

- А кім ты працуеш?

- Ну, у мяне вельмі старажытная прафесія!

- Ты прэзідэнт Беларусі?

Бландынка вырашыла давесці, што яна не дурніца. Для гэтага яна перафарбавалася ў чорны колер і пайшла на пашу. Там яна ўбачыла пастуха са сваім статкам і кажа яму:

- Давай, калі я скажу колькі ў тваім статку авечак, ты мне дасі за гэта адну авечку.

- Добра.

- 354.

- Правільна!

Бландынка, задаволеная, сыходзіць з узнагародай. Пастух (крычыць наўздагон):

- А давай, калі я назаву натуральны колер тваіх валасоў, ты вернеш мне майго сабаку.

Пуцін замовіў свайму кухару гарбату. Кухар пытае:

- Вам з цытрынай або без?

Па старой шпіёнскай звычцы Пуцін пачаў аналізаваць сказанае кухаром:

"Так-так-так... цытрына – гэта цытрусавы, да цытрусавых адносяцца таксама мандарын і апельсін, апельсін па-украінску "помаранч", значыць, мой кухар жадае мне падсвядома зрабіць "памаранчавую" рэвалюцыю, а быць можа нават падсыпаць у гарбату дыяксін. Не выйдзе, не выйдзе." І садзіць кухара па-жыццёва. Прыходзіць другі кухар. Яму ў першым адзеле ўсё растлумачылі наконт цытрыны, ён зразумеў, даў падпіску. Прыехаў да Пуціна на прыём Грызлёў. Кухар па селектары ўдакладняе ў Пуціна:

- Вам падаваць каву або гарбату?

Па старой шпіёнскай звычцы Пуцін пачаў аналізаваць сказанае кухаром:

"Так-так-так... "кава або гарбата?"... "кава або гарбата?"... а гарбата падаецца звычайна з цытрынай, а цытрына – гэта цытрусавы..."

І гэтага кухара пасадзіў. На наступны дзень тэлефануюць Пуціну з аддзела кадрў:

- Тут прыйшоў чалавек, кухарам уладкоўвацца.

Па старой звычцы Пуцін пачаў аналізаваць:

"Так-так-так... кухарам, значыць... а кухары звычайна рыхтуюць гарбату..."

Пасярод мора на астраўку стаіць маяк, дзе жыве яго наглядчык. І вось, значыць, ноч, бура і ў моры лодка. У лодцы паштар, які вязе гэтаму самаму наглядчыку ліст. Вяслуе ён, змагаецца з хвалямі, мацюкаецца на ўсю глотку. Нарэшце даплывае да берага, выскоквае з лодкі, увесь мокры такі і злы і ідзе да маяка. Пачынае барабаніць у дзверы нагамі, гарлапаніць:

- Ну ты, сука, выходзь, я табе, мля, ліст прывёз!

Хвілін праз 5 адчыняюцца дзверы, выходзіць наглядчык, і паштар абрушвае на яго ўсю сваю лютасць. Маўляў, жывуць тут казлы за сто кіламетраў, ты вяслуй тут, мля, жыццём рызкуй, потым пад дзвярыма чайай, і наогул.

Мацюкаецца на яго хвілін пяць. Наглядчык яго выслухаў уважліва.

- Усё сказаў?

- Ну, усё быццам бы...

- Дык вось, вякай паменей, а то яшчэ газету выпішу.

Размаўляюць дзве бландынкi:

- Прывітанне! Як справы?

- Нармальна. Толькі горла нешта баліць.

- Я ведаю добры сродак. Калі ў мяне пачынае баліць горла, я займаюся аральным сэксам са сваім мужам, і усё хутка праходзіць.

- Выдатная думка, трэба будзе паспрабаваць...

На ішчы дзень:

- Ну як, дапамагло?

- Так, дзякуй, горла ўжо не баліць. Толькі твой муж ніяк не мог паверыць, што гэта была твая ідэя.

- С-с-спадарыня, а што вы-вы-вы робіце с-сёння, ік, вечарам?

- Кашулі табе прасую, ідыёт!

- Прыкінь, мая сястра чыканулася. Пераапанулася мужчынам і пайшла служыць у войска.

- Але ж ёй прыйдзеца хадзіць у лазню з хлопцамі. Хто-небудзь абавязкова здасць!

- Ды хто здасць-та?!

Нядаўна адчынілася крама, дзе жанчыны могуць выбраць і набыць сабе мужа.

Ля ўваходу вісіць збор правілаў працы крамы, наступнага зместу:

1. Вы можаце наведаць краму толькі адзін раз.

2. У краме 6 паверхаў, якасць мужчын падвышаецца з павелічэннем парадкавага нумара паверху.

3. Вы можаце абраць любога мужчыну на якім-небудзь паверсе або падняцца на верхні паверх.

4. Не дазваляецца вяртацца на ніжні паверх.

Адна жанчына вырашыла наведаць гэтую самую "Краму мужоў", каб знайсці сабе спадарожніка.

Прачытаўшы ля ўваходу на першы паверх шылду: "Мужчыны, якія маюць працу", - яна ідзе адразу на другі паверх.

Шылда на другім паверсе: "Мужчыны, якія маюць працу і кахаюць дзяцей". Жанчына ідзе на трэці.

Шылда на трэцім паверсе: "Мужчыны, якія маюць працу, кахаюць дзяцей і незвычайна прыгожыя". "Ух ты!" - падумала жанчына, але ўсё ж пайшла на чацвёрты паверх.

Шылда на чацвёртым паверсе: "Мужчыны, якія маюць працу, кахаюць дзяцей, асляпляльнай прыгажосці і якія дапамагаюць па хаце".

- Неверагодна! - выклікнула жанчына. - Мне вельмі цяжка ўтрымацца!

Але, вымавіўшы гэта, усё ж паднімаецца на пяты паверх.

Шылда на пятым паверсе: "Мужчыны, якія маюць працу, кахаюць дзяцей, асляпляльнай прыгажосці, якія дапамагаюць па хаце і вельмі рамантычныя".

Жанчыне вельмі захацелася застацца на гэтым паверсе і абраць сабе пару, але ўсё ж яна, пераадолеўшы сябе, пайшла на апошні паверх.

І на шостым паверсе яна чытае шылду вось такога зместу: "Вы на гэтым паверсе наведавальніца N31 456 012. Тут няма мужчын, гэты паверх існуе толькі для таго, каб лішні раз давесці, што жанчыну задаволіць немагчыма. Дзякуем за наведванне нашай крамы!"

А проста насупраць гэтай крамы была адчыненая "Крама жонак". На першым паверсе знаходзіцца жанчыны, якія любяць займацца сэксам. На другім - багатыя жанчыны, якія любяць займацца сэксам. А на паверхі з трэцяга па шосты так ніхто ніводнага разу і не зайшоў.

ДЗЕДЗІЧ ІНФАРМАЦЫЙНА-АНАЛІТЫЧНЫ БЮЛЕТЭНЬ

- Заснавальнік ініцыятыўная група моладзі
- Распаўсюджваецца бясплатна
- Падпісана ў друк 23.10.2007 года у 18-00
- Папера афсетная, фармат А4, 1,5 ул.-друк. аркуша,
- Гарнітура Helios
- Надрукавана на памнажнальнай тэхніцы сябраў рэдакцыі

Галоўны рэдактар: Дзмітрый ШЫМАНСКИ
Рэдакцыйная калегія: П. Белавус, П. Дайлід, А. Дземідзюк, С. Лазенка, В. Мамута.

- Кантактныя тэлефоны: (029) 660-57-41, (029) 791-25-61.
- E-mail: dzedzich@dzedzich.org. Інтэрнэт: www.dzedzich.org
- Пры выкарыстанні матэрыялаў бюлетэня спасылкі на крыніцу абавязковыя
- Рэдакцыя можа не падзяляць меркаванні аўтараў і друкаваць артыкулы для далейшай палемікі
- Наклад 299 асобнікаў